Ochranná pásma pro stromořadí: to přinese novela zákona o ochraně přírody a krajiny

21.5.2024 - | KDU-ČSL

„Živá zeleň pomáhá městům, obcím a jejich obyvatelům za jakéhokoli počasí, samozřejmě nejvíc citelná je pomoc v době veder. Vzhledem ke klimatickým změnám je to navíc stále naléhavější a potřebujeme, aby byla města i v budoucnu obyvatelná a příjemná pro žití. Stromy a stromořadí jsou důležitá pro člověka i ostatní přírodu, a proto musí mít stejnou ochranu jako jiná infrastruktura – elektřina, vodovod či plynovod. Proto jsme na ministerstvu připravili návrh, který to má změnit," vysvětluje ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).

Hlavním cílem novely zákona o ochraně přírody a krajiny, u níž právě skončilo meziresortní připomínkové řízení, je zajistit vyšší stupeň ochrany stromořadí na veřejných prostranstvích sídel. Stromořadí totiž na rozdíl od liniových technických sítí – tedy vodovodů či kanalizací – dosud nemají vymezena ochranná pásma se stanoveným režimem, přestože i ona jsou nespornou klíčovou součástí veřejné infrastruktury konkrétní obce.

Aleje ve veřejných prostranstvích budou mít svá ochranná pásma

Podle návrhu MŽP by každé stromořadí tvořené pěti a více stromy na veřejně přístupném místě v městské či obecní zástavbě mělo získat ochranné pásmo. To by mělo být široké 3 metry na každou stranu od osy stromořadí. *„Týká se to hlavně budování a údržby podzemních technických sítí, ze kterých nejvíce stromy poškozují necitlivé zásahy do jejich kořenového systému. V ochranném pásmu bude kácení a výkopové práce podmíněny vyjádřením samosprávy obce. Informace o tom, kde se ochranné pásmo nachází, stavebníkovi podá obec a do pěti let je snadno najde na internetu ve veřejně přístupném registru krajiny,*" říká ministr Hladík.

Novela má přimět zejména developery vysadit nové stromy nebo zaplatit poplatek obcím

Součástí novely je také omezení kácení zdravých vzrostlých stromů – jednak snahou o ohleduplné umísťování staveb, a pokud už ke kácení stromů musí dojít, tak důsledným zajištěním jejich náhrady. Týká se to výhradně větších staveb, které vyžadují povolení podle stavebního zákona nebo posouzení vlivů na životní prostředí (EIA).

Hlavním cílem je chránit vzrostlé dřeviny, proto návrh pracuje nejprve s vysázením náhradních stromů. Nově by tak neměla nastat situace, že kvůli nedostatku vhodných ploch pro výsadbu nebude investorovi či developerovi uložena žádná náhrada. Pro tyto případy je proto zavedena i alternativní možnost ukládat za kácené dřeviny poplatky, popř. ukládat kombinaci náhradní výsadby stromů a poplatků. Poplatek je však vždy až tou poslední možností.

Získané finanční prostředky, odváděné do rozpočtů příslušných obcí, je nutné využít na výsadbu a péči o dřeviny a případně i na výkup pozemků pro nové výsadby. Výpočet poplatku bude provádět příslušný úřad. Výše poplatku je přitom úměrná velikosti, kvalitě a umístění stromu, což by mělo napomoci tomu, že stavba bude na pozemek umístěna ohleduplněji vůči kvalitním vzrostlým stromům.

„Návrh se v žádném případě netýká kácení v soukromých zahradách u domů – tam zůstává vše při starém, tedy za vykácení stromu je nutné zasadit strom nový. Novela ale zavádí určitou hierarchii v postupu při kácení kvůli větším stavbám. Zejména chceme předejít tomu, kdy developerské firmy spíše zaplatí dnes poměrně nízké pokuty, než aby zajistily náhradní výsadbu. Ideální je samozřejmě nekácet vůbec. Pokud to není pro stavební záměry jinak možné, tak je potřeba kompenzovat náhradní výsadbou stromů v místě, kde původně stály. A až v případě, že není možné náhradní stromy vysadit vůbec nebo v plném rozsahu, dojde na poplatek, který poputuje do rozpočtu obce. Vybrané peníze obce využijí pouze na zajištění péče o stávající stromy či novou výsadbu, případně na nákup vhodných pozemků pro náhradní výsadbu,“ dodává ministr životního prostředí Petr Hladík.

https://www.kdu.cz/aktualne/zpravy/mzp-ochranna-pasma-pro-stromoradi-to-prinese-novel